

การสร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มทอผ้าของชนเผ่ากะเหรี่ยงปากกะญอ ในเขตอำเภอ
ทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

The Strengthen Process of Pakayor Weaving Group in
Thung Hua Chang District, Lamphun Province

จิรรวดี ปันอินวล^๑

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “กระบวนการสร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มทอผ้าของชนเผ่ากะเหรี่ยงปากกะญอ อำเภอ
ทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน” มีวัตถุประสงค์ คือ ๑.การบูรณาการหลักพุทธธรรมในกระบวนการสร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่ม
ทอผ้าของกะเหรี่ยงปากกะญอ ในเขตอำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ๒.เพื่อศึกษากระบวนการสร้างเสริมความเข้มแข็งใน
กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงปากกะญอ ในเขตอำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ๓.เพื่อเสนอแนวทางในการสร้างเสริมความเข้มแข็ง
ของกลุ่มทอผ้าของชนเผ่ากะเหรี่ยงปากกะญอ ในเขตอำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ
(Qualitative research) ศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) ผู้วิจัยเลือกให้สัมภาษณ์ ๑๕ รูป/คน
จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) คือ กลุ่มที่ ๑.นักวิชาการทางพุทธศาสนา จำนวน ๒ ท่าน ๒.ผู้นำ
ท้องถิ่นและข้าราชการประชาชนในพื้นที่ จำนวน ๕ ท่าน ๓.สมาชิกกลุ่มทอผ้า จำนวน ๙ ท่าน

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

๑. การบูรณาการหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในกระบวนการสร้างเสริมความเข้มแข็ง ของกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงปากกะญอสามารถบูรณาการโดยใช้หลักธรรมทั้ง ๗ ประการคือ (๑) อัมมัญญาตา การรู้ถึงเหตุที่ต้องสร้างเสริมความเข้มแข็ง
ของกลุ่มทอผ้ารู้จักวิเคราะห์สาเหตุและปัญหาในการสร้างเสริมความเข้มแข็ง (๒) อัตถัญญาตาได้รู้ถึงผลของการสร้างเสริม
ความเข้มแข็งของกลุ่มทอผ้า เช่น การมีการจัดการที่ดีการมีส่วนร่วมของชุมชนจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มทอผ้าเป็นไป
เพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม (๓) อัตตัญญาตา ทำให้ได้รู้ถึงความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มทอผ้า วัฒนธรรมในการ
ประกอบอาชีพรู้ความสามารถของตนเองที่จะนำไปช่วยในการสร้างเสริมความเข้มแข็งในกลุ่มทอผ้า (๔) มัตตัญญาตา การ
รู้จักประมาณในการใช้ทรัพยากร ทั้งทรัพยากรบุคคล วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการกลุ่มทอผ้าใช้ตามความจำเป็น
และความสำคัญมากน้อยตามลำดับ (๕) กาลัญญาตา การรู้จักชุมชนและเวลาในการทำกิจกรรมของกลุ่มทอผ้ากะ
เหรี่ยงว่าเวลาใดชุมชนมีกิจกรรมความจำเป็นในการประกอบอาชีพเวลาใดที่สามารถมาร่วมในกิจกรรมของกลุ่มทอ
ผ้าได้ (๖) ปริสัญญญาตา รู้ถึงวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมของชุมชนในด้านบวกในการเข้ามามีส่วนร่วมการสร้าง
ความเข้มแข็งของกลุ่มทอผ้า (๗) ปุคคโลปปรัญญาตา ได้รู้จักบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเพื่อนำเข้าสู่องค์กรนำ
ความรู้ความสามารถนั้นช่วยสร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่ม

๒. กระบวนการสร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มทอผ้าของกะเหรี่ยงปากกะญอมี ๔ ด้าน (๑)ด้านการอนุรักษ์
วัฒนธรรมการแต่งกายเป็นการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่าปากกะญอทำให้
มีความรักหวงแหนวัฒนธรรมนี้รวมถึงสามารถสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนความสามัคคีในหมู่คณะได้ (๒) ด้าน

^๑ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สิ่งแวดล้อมของชุมชน กลุ่มทอผ้าของกะเหรี่ยงปากกะญอได้ใช้ผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติมาเป็นวัตถุดิบในการผลิต โดยผลิตในพื้นที่ของชุมชนทำให้การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสร้างระบบนิเวศที่ดีให้กับชุมชน (๓) ด้านงบประมาณของชุมชน ได้รับส่วนหนึ่งมาจากการราชการที่เกี่ยวข้องและส่วนหนึ่งมาจากชุมชน การใช้งบประมาณต้องใช้อย่างไม่เกินความจำเป็นนำเอาหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้คือ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง (๔) ด้านประเพณีค่านิยมของชุมชน มีการสืบทอดมาจากรุ่นสู่รุ่นเมื่อปฏิบัติตามแล้วทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งใช้ชีวิตโดยไม่เบียดเบียนผู้อื่นอยู่ในสังคมร่วมกันช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

๓. แนวทางในการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทอผ้าของชนเผ่ากะเหรี่ยงปากกะญอนอกจากการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมการแต่งกายและวัฒนธรรมอื่นๆของชนเผ่ากะเหรี่ยงแล้วควรมีการนำออกเผยแพร่แก่คนนอกชุมชนเพื่อเป็นการอนุรักษ์รักษาประเพณีให้คงอยู่ตลอดไป

คำสำคัญ : กระบวนการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทอผ้าชนเผ่ากะเหรี่ยงปากกะญอ

Abstract

The objectives of the thesis entitled “The Strengthen Process of Pakayor Weaving Group of Thung Hua Chang District, Lamphun Province” were as follows: 1) to integrate the Buddhism principles in the strengthen process of Pakayor weaving group in Thung Hua Chang district, Lamphun province, 2) to study the strengthen process of Pakayor weaving group in Thung Hua Chang district, Lamphun province, and 3) to find out the guidelines of strengthen process of Pakayor weaving group in Thung Hua Chang district, Lamphun province. This research was conducted by using the qualitative research methodology and the data collected by using in-depth interview. The researcher interviewed 15 people with the key of informants, namely the first group was 2 Buddhist scholars, the second group was 5 Local leaders and public officials in the area, and the third group was 9 weaving group members.

The findings of this research as follows:

1) The integration of Sappurisa-dhamma principles in the strengthen process of Pakayor weaving group that can integrate by using the principles as follows: (1) Dhammannuta recognizes to the reason for the strengthening of weaving group that knows cause and problem analysis to strengthen. (2) Atthannuta recognizes to the result of the strengthen to weaving group such as there is good participation management of community and making achievement of weaving group for the common interest, (3) Attannuta recognizes to the uniqueness of weaving group, culture in the profession, Their own abilities for helping the strengthen of weaving group. (4) Mattannuta recognizes about the use of resources both human resource and material resource that the management of weaving group used as necessary and importance from most to least, respectively. (5) Kalannuta recognizes the community and the time to prepare activity of Pakayor weaving group that the community has a need for professional any time and, they can participate the activity of weaving group any time. (6) Purisannuta recognizes

about culture and environment condition of positive community and strengthening participation of weaving group. (7) Puggalannuta recognizes to individuals who have the knowledge and the ability to lead the organization, and can help strengthen of the group.

2) The strengthen process of Pakayor weaving group were 4 aspects as follows: (1) the conservation of cultural dress is the conservation and the cultural dress that is the identity of the Pakayor tribe because caused of cultural love and cherish, including there can make community strengthening and group harmony. (2) the community environment of Pakayor weaving group that used the natural products as raw materials in the production by the products in the area of the community, then made the environment conservation and good ecology to the community. (3) the budget community received from related government and community. The budgets have to use no more than necessary by bring sufficient economy in application, namely middle way, reason and good self-immunity. (4) the traditional values of community inherited from generation to generation when followed the strengthen community by not hurting others, living in society and helping each other.

3) The strengthen guidelines of Pakayor weaving group, besides the cultural dress conservation and other cultures of the Karen tribe should bring about to propagate to the outsider In order to conserve the tradition and remain with the community forever.

Keywords: The Strengthen Process of Pakayor Weaving Group

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมที่มากขึ้น ความเจริญทางด้านวัตถุ และการสื่อสาร ระบบโทรคมนาคมที่กว้างขึ้น มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างชนเผ่า และการเข้าไปของคนเมือง รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมกับชนเผ่าอื่นๆ รวมทั้งคนพื้นเมือง ดังนั้น การเข้ามาของวัฒนธรรมใหม่จากการที่ชนเผ่าปากะญอได้มีการติดต่อกับชุมชนอื่นรอบข้างมากขึ้น มีการแต่งงานกับคนในต่างชุมชน การมาตั้งถิ่นฐานของชนเผ่าอื่นในชุมชนกะเหรี่ยงปากะญอ การรับเอาวัฒนธรรมต่างๆ เข้ามาใช้ในชีวิตประจำวัน จึงทำให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม ทั้งวิถีการดำเนินชีวิต การแต่งกาย ความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรมการแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถูกดุดกลืนไปโดยอัตโนมัติ กระแสแบบทุนนิยม ส่งผลให้วิถีชีวิตแบบชาวบ้านทั่วไป ต้องเปลี่ยนวิถีจากดั้งเดิมที่มีความเป็นอยู่แบบเรียบง่ายพึ่งพากันได้ ต้องปรับเปลี่ยนมาเป็นแบบต้องซื้อขายเพื่อเป็นอยู่ในสภาพการณ์เช่นนี้ทำให้ชุมชนมีการปรับเปลี่ยนหลายอย่าง และในขณะเดียวกันบทบาทของชนเผ่าในการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมการแต่งกายของชาวกะเหรี่ยงปากะญอเริ่มลดน้อยลง และอาจหายไปในที่สุด ซึ่งมีกระบวนการสร้างความเข้มแข็งอยู่ ๔ ด้าน ได้แก่ ๑.ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมการแต่งกาย ๒.ด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน ๓.ด้านงบประมาณของชุมชน และ ๔.ด้านประเพณีค่านิยมของชุมชน

จากการสำรวจเบื้องต้นพบว่า หลักพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ด้านเศรษฐกิจมีหลายประการ เช่น หลักปัจจัย ๔^๒ หลักสัปปุริสธรรม^๓ หลักปาปนิยกรรม^๔ เป็นต้นแม้ว่าหลักธรรมเหล่านี้จะเป็นธรรมพื้นๆ

^๒ วิ.ม.(ไทย) ๔/๗๓/๑๐๑ - ๑๐๒.

^๓ ที.ปา.(ไทย) ๑๑/บทนำ/[๔๖-๔๗]

^๔ อัง.ติก.(ไทย) ๒๐/๒๙/๑๗๘-๑๘๐.

ระดับสังคมที่เข้าใจง่าย ๆ แต่ก็มีรายละเอียดลึกซึ้งที่จำเป็นต้องนำมาตีความขยายความ ประยุกต์ใช้ให้เป็นจึงจะก่อให้เกิดประโยชน์กับชีวิตที่เป็นอยู่ในปัจจุบันให้ได้ ดังเช่น หลักสัปตปुरुชธรรมที่มีการกล่าวถึงมากที่สุดในกิจการเกี่ยวกับการประกอบกิจการซึ่งสัปตปुरुชธรรม หมายถึง ธรรม ๗ ประการ ของสัตบุรุษที่ทำให้เป็นสัตบุรุษ คือความเป็นคนดีที่สมบูรณ์ เป็นธรรมที่เหมาะสมต่อการเป็นผู้นำ โดยเฉพาะผู้ที่ป็นหัวหน้าคน หรือ ผู้นำที่จะต้องเป็นผู้รู้จักเหตุผล รู้จักตัวเอง และผู้อื่น รู้จักกาลเทศะโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการรู้จักนัยความต้องการ ความสามารถของผู้ได้บังคับบัญชา เพื่อจะได้เลือกใช้คนให้ถูกกับงานหรือใช้คนให้เหมาะสมกับงาน อาจอธิบายได้ว่า ธรรมชุดนี้เน้นในภาพนี้ซึ่งเกี่ยวข้องกับการลงมือปฏิบัติการอันเกี่ยวเนื่องด้วยสังคม ส่วนธรรมอีกชุดหนึ่งเน้นไปในด้านการรู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักประมาณ รู้จักกาล และรู้จักบริษัทตั้งนั้น การรู้จักตัวเราเองแล้วขยายวงกว้างออกไป รู้จักอุปนิสัยใจคอคน รู้จักถึงความต้องการ ความปรารถนา รู้จักชุมชน รู้จักสังคม ตลอดถึงการรู้จักธรรม เลือกเวลากระทำจะทำให้กิจกรรมประสบผลสำเร็จ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาชุมชนเข้มแข็งเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนกระบวนการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทอผ้าของชนเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอ อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน เพื่อสร้างรูปแบบและแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวกะเหรี่ยงปกาเกอะญอ โดยการนำเอาหลักสัปตปुरुชธรรม ๗ ในทางพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นหลักธรรมสำหรับใช้ในการปกครองธรรมของสัตบุรุษธรรมที่ทำให้เป็นสัตบุรุษคุณสมบัติของคนดี ธรรมของผู้ดี เพื่อป้องกันมิให้การบริหารหมู่คณะเสื่อมถอยมาประยุกต์ใช้ในการกระบวนการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทอผ้าของชนเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอ อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ให้เป็นชุมชนที่เข้มแข็ง จะช่วยให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และยังคงดำรงรักษาไว้มิให้เลือนหายไปและสามารถสืบทอดสืบทอดไปยังรุ่นลูก รุ่นหลานสืบทอดไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การบูรณาการหลักพุทธธรรมในกระบวนการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทอผ้าของกะเหรี่ยงปกาเกอะญอ ในเขตอำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

เพื่อศึกษากระบวนการสร้างความเข้มแข็งในกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอ ในเขตอำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

เพื่อเสนอแนวทางในการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทอผ้าของชนเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอ ในเขตอำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทอผ้าของชนเผ่ากะเหรี่ยงปกาเกอะญอ ในเขตอำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยได้ ใช้การวิจัยแบบ (Method Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) อันประกอบไปด้วยกระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจาก เอกสาร หรือการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) การเก็บข้อมูลโดยวิธีสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Inter view)

ผลการศึกษา

ความหมายกระบวนการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทอผ้าชนเผ่ากะเหรี่ยง ปกาเกอะญอ

คำว่า “กระบวนการสร้างความเข้มแข็ง” หมายถึง ขั้นตอนการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทอผ้าได้แก่

๑. ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมการแต่งกายวัฒนธรรมการแต่งกาย ๒. ด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน ๓. ด้านงบประมาณของชุมชน ๔. ด้านประเพณีค่านิยมของชุมชน

๑. ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมการแต่งกายวัฒนธรรมการแต่งกาย รู้จักวิเคราะห์สาเหตุของสถานการณ์และความเป็นไปของชีวิตหรือรู้จักหลักความจริงจะคิดจะทำอะไรก็มีหลักฐานว่าเมื่อกระทำการสิ่งนี้ได้ผลตอบแทนเป็นความสุขแต่ถ้ากระทำการอีกอย่างหนึ่งจะได้ผลเป็นความทุกข์ ซึ่งการแต่งกายของชาวปกาเกอะญอนั้นได้มีการสืบทอด

การแต่งกายที่เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง การรู้เหตุที่จะนำมาแก้ไขและปรับปรุงใช้ เช่นการพัฒนาฝีมือในการทอผ้า การคิดค้นลายใหม่ๆเพื่อการจำหน่ายให้มียอดสั่งจำนวนเพิ่มมากขึ้นแต่ยึดกระบวนการผลิตและขั้นตอนเดิมเพียงแต่คิดการออกแบบลวดลายจากเดิมเท่านั้นเนื่องจากกลุ่มทอผ้าของเราผลิตผ้าทอโดยไม่ใช้สารเคมี ชนเผ่าควรสร้างจิตสำนึกรักชนเผ่าของตนเอง ซึ่งการทำงานของกลุ่มในการผลิตสินค้าเพื่อให้กลุ่มมีการพัฒนาจากหมู่บ้านเป็นตำบล จากตำบลเป็นอำเภอขึ้นไปเรื่อยๆรวมถึงการสั่งงานของประธานกลุ่ม รวมถึงการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาในกลุ่ม ควรกระจายงาน บางคนมีความสามารถในการย้อมผ้า บางคนมีความสามารถในการทอผ้ามีฝีมือประณีต บางคนมีความสามารถในการประชาสัมพันธ์ต่อลูกค้า โดยส่งเสริมและฝึกพัฒนาการทอผ้า เพื่อเพิ่มช่องทางในการทำหรือสร้างแบบใหม่ๆขึ้นมา ให้สนองต่อความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปโดยยังคงยึดหลักวัฒนธรรมผ้าทอของบรรพบุรุษไว้ ส่งเสริมให้ชนเผ่าอนุรักษ์ผ้าทอและการแต่งกาย และปรับประยุกต์เพื่อให้มีทางเลือกมากยิ่งขึ้น และให้เกิดความรู้และความเข้าใจเข้าใจความแตกต่างแห่งบุคคล การนับถือผู้อาวุโส ผู้นำในชุมชน เพื่อรักษาภูมิปัญญาและถ่ายทอดต่อรุ่นสู่รุ่นต่อไป

๒. ด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน ปัจจัยแวดล้อมมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์วัฒนธรรมให้คงอยู่ โดยวิถีปฏิบัติที่ใช้ที่อยู่รอบชุมชน จากการมีลวดลายของผ้าทอที่เป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของชนเผ่าเอง การนำวัตถุดิบต่างๆในชุมชนออกมาใช้ในการผลิตผ้า เครื่องนุ่งห่มโดยพึ่งพาธรรมชาติและใช้ประโยชน์จากธรรมชาติอย่างเกื้อกูลกัน โดยมีการให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชน ประชาชน รวมถึงกลุ่มทอผ้า ส่วนหนึ่งก็ได้มาจากสิ่งแวดล้อมในชุมชนเช่นกัน การใช้ของจากธรรมชาติ การทำของที่มาจากธรรมชาติ การประยุกต์ใช้ของที่มาจากธรรมชาติย้อมดีกว่าสิ่งของที่มาจากสิ่งสังเคราะห์เพื่อสะอาดและปลอดภัย การมีส่วนร่วมในการร่วมกันอนุรักษ์ต้นน้ำลำธาร สร้างแนวป้องกันไฟฟ้าปลุกฝังจิตสำนึกในการปลูกป่าไม้ทดแทนต้นไม้ที่ถูกทำลายไป มีการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านการต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ในแนวคิดของหลักปรัชญา มุ่งเน้นความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนาการนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ และจะนำไปสู่ผล ร่วมสร้างและปลูกกระแสการมีส่วนร่วมในกลุ่มและการใส่ชุดประจำเผ่าหรือชนกะเหรี่ยงให้คงอยู่ในชุมชนและเผยแพร่ ออกไปสู่ภายนอกเพื่อสร้างรายได้ให้มากต่อไป และการให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีอิสระในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำและร่วมรับผิดชอบ มีการระดมใช้ทรัพยากรในชุมชนอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ มีการจัดทำกิจกรรมที่เป็นสาธารณะของชุมชนอย่างต่อเนื่องการให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีอิสระในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำและร่วมรับผิดชอบ มีการระดมใช้ทรัพยากรในชุมชนอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ มีการจัดทำกิจกรรมที่เป็นสาธารณะของชุมชนอย่างต่อเนื่อง

๓. ด้านงบประมาณของชุมชน ชนเผ่ากะเหรี่ยงเองได้ดำรงการสืบทอดการดำรงชีพในด้านงบประมาณโดยมีการใช้จ่ายอย่างพอเพียงมีคุณค่ามีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเกื้อหนุนจนเจือกัน การบูรณาการด้วยหลักสัปปุริสธรรม ข้อที่ว่าด้วย การรู้จักผลรู้จักชุมชน ทำให้จัดสรรงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่า เกิดความเป็นธรรมลดปัญหาความขัดแย้ง ความไม่เสมอภาค ซึ่งได้เริ่มต้นจากหน่วยงาน(ศูนย์พัฒนาชาวเขาจังหวัดลำพูน)ได้เริ่มส่งเสริมสืบสานการแต่งกาย การทอผ้าของชนสู่เยาวชนรุ่นหลัง โดยมีแหล่งเงินทุนที่ให้การสนับสนุนต่างๆ ทั้งจากภาครัฐและเอกชนที่เข้ามาให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมส่งเสริมหรือจัดแสดงเปิดแหล่งการตลาด ทำให้เกิดมูลค่าในคุณภาพของผ้าทอมีมากยิ่งขึ้น ในส่วนภาครัฐนั้นจำเป็นต้องพัฒนาส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถปรับตัวให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก การพัฒนาในทุกๆ ด้านของชุมชน ที่มุ่งการพึ่งตนเองเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกชุมชนความร่วมมือกับภาคีการพัฒนา อาจเป็นหมู่บ้านชุมชนอื่น ๆ ท้องถิ่นภาคราชการ องค์กรเอกชน และด้วยเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ที่ควรรักษาให้อยู่คู่กับชุมชนและเสริมสร้างรายได้ที่ยั่งยืน จะทำให้ชุมชนเข้มแข็งได้ด้วยตัวเองการใช้ชีวิตวิถีดั้งเดิมแต่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ซึ่งการพัฒนาชุมชนต้องไปเดินไปพร้อมกันกับการพัฒนาสิ่งแวดล้อมด้วยเช่นกัน

๔. ด้านประเพณีค่านิยมของชุมชน หลักธรรมทางสายกลางเข้ามาปรับใช้ในชีวิตประจำวันโดยไม่เดือดร้อนตนเองและไม่เบียดเบียนผู้อื่นเราก็จะสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขได้ แต่วิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยงก็ยังคงการทำพิธีกรรมต่างๆเลี้ยงผี บวงสรวงดวงวิญญาณ ด้วยการต้มเหล้า ฆ่าไก่ – แกง และมีดื่มผู้ร่วมพิธีด้วยฝ่ายดิบ ในสังคม

ของชนเผ่ากระเหรี่ยงอยู่ร่วมกันโดยมีกฎระหว่างคนกับชุมชนเพื่อให้คนในหมู่บ้านยึดถือปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้สังคมอยู่ได้อย่างปกติสุขดังนั้นก็จะมีข้อห้ามหลายประการเช่น ข้อห้ามที่เกี่ยวกับการย้ายเข้า ย้ายออกของคนในชุมชน ห้ามตัดไม้ไผ่เกินกอละสามหน่อ ห้ามตั้งหมู่บ้านบนเนินน้ำล้น ห้ามเกี่ยวกับการเลือกคู่ครองและการแต่งงาน ห้ามทะเลาะกันบนขันโตก ห้ามข้ามหัวเหยียบเท้าผู้อาวุโส เป็นต้น การอนุรักษ์วัฒนธรรมการแต่งกายของตน ดังที่บรรพบุรุษได้ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นมาเพื่อให้ลูกหลานเราทราบว่าเรามาจากถิ่นกำเนิดใด ส่งเสริมด้านประเพณีวัฒนธรรมการแต่งกาย การทำผ้าทอมือ เพื่อให้เกิดรายได้และความเป็นอยู่ที่ยั่งยืนของชุมชน สามารถเลี้ยงชีพตนเองได้โดยใช้ทรัพยากรจากธรรมชาติให้มากที่สุด และปัจจุบันนี้อาจเป็นช่วงที่ดีต่อการสืบสานศิลปวัฒนธรรมการทอผ้า เนื่องจากด้านเยาวชนได้รับอารยธรรมหรือวัฒนธรรมภายนอกมามากอาจนำความรู้หรือวัฒนธรรมภายนอกมาปรับปรุงหรือพัฒนาลวดลายของผ้าได้มากยิ่งขึ้น โดยการให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยเริ่มจากการวางแผนการดำเนินงาน ติดตามงานและการสรุปผลงาน การสืบทอดทางวัฒนธรรมเพื่อกำหนดบรรทัดฐานและควบคุมพฤติกรรมทางสังคมตลอดจนถึงความสัมพันธ์ของชนเผ่าปกะญอกับสิ่งแวดล้อม เพื่อดำรงรักษาสิ่งแวดล้อม ประเพณีวัฒนธรรมให้อยู่ร่วมกัน สิ่งดีๆเหล่านี้ไว้เพื่อคนรุ่นหลังต่อไป

สรุปกระบวนการสร้างความเข้มแข็งในกลุ่มทอผ้ากระเหรี่ยงปากากะญอ ในด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมการแต่งกายวัฒนธรรมการแต่งกาย ด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน ด้านงบประมาณของชุมชน และด้านประเพณีค่านิยมของชุมชน การจัดการที่ทำให้เกิดความเข้มแข็งทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี การวางแผนดี การแบ่งงานดี การจัดการคนดี การสั่งการดี การสร้างกำลังใจดี การแก้ปัญหาดี การตัดสินใจดี ทำบัญชีดี และการติดตามงานดี ด้านภูมิปัญญา ระบบความเชื่อ ระบบคุณค่า ระบบความคิดของชุมชน ภูมิปัญญาและระบบความเชื่อของบุคคล เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

บทสรุป

การศึกษางานวิจัย เรื่อง กระบวนการสร้างความเข้มแข็งในกลุ่มทอผ้ากระเหรี่ยงปากากะญอ โดยใช้หลักสัปปุริสธรรม ๗ ก็จะมีส่วนช่วยในกระบวนการเข้มแข็งของกลุ่มได้ โดยบุคคลที่ได้ศึกษาให้รู้และเข้าใจ นำไปปฏิบัติได้ ก็จะสามารถ รักษาคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสามารถพึ่งตนเองได้ไม่เป็นภาระผู้อื่น มีงานมีกิจการที่มั่นคง มีความขยัน สร้างสรรค์ ได้แก่ การรู้จักเหตุ รู้จัก ผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักการ รู้จักชุมชน และรู้จักบุคคล ในด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมการแต่งกายวัฒนธรรมการแต่งกาย ด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน ด้านงบประมาณของชุมชน และด้านประเพณีค่านิยมของชุมชน การจัดการที่ทำให้เกิดความเข้มแข็งทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี การวางแผนดี การแบ่งงานดี การจัดการคนดี การสั่งการดี การสร้างกำลังใจดี การแก้ปัญหาดี การตัดสินใจดี ทำบัญชีดี และการติดตามงานดี ด้านภูมิปัญญา ระบบความเชื่อ ระบบคุณค่า ระบบความคิดของชุมชน ภูมิปัญญาและระบบความเชื่อของบุคคล เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และมีแนวทางในการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทอผ้าของชนเผ่ากระเหรี่ยงปากากะญอ คือการให้ความรู้ความเข้าใจถึงความจำเป็นที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน และให้ความหมายของความเข้าใจว่าหมายถึงความเข้าใจในความหมายของสิ่งนั้น เพิ่มบทบาทและหน้าที่ที่ต้องทำร่วมกัน ส่งเสริมสนับสนุนด้านประเพณีวัฒนธรรมกับกลุ่มชุมชนให้มากขึ้น วัตถุประสงค์ที่ใช้ที่อยู่รอบชุมชน โดยเศรษฐศาสตร์แนวพุทธ เศรษฐศาสตร์มีชัยมาปฏิบัติที่ว่าเป็นสายกลางเป็นมัชฌิมา คือ มีความพอดี พอประมาณ ได้ดุลยภาพ ความพอดี

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาทำให้เห็นการสร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มทอผ้าของชนเผ่ากระเหรี่ยงปากากะญอ ในเขตอำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูนคณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ควรมีการควรศึกษาทำวิจัยการสร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มทอผ้าของชนเผ่ากระเหรี่ยงปากากะญอ ในเขตอำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้สนใจ ได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. เฉลิมพระ
เกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถกรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย, ๒๕๓๙.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจ
สังคม และวัฒนธรรมที่สนับสนุนให้ชุมชนเข้มแข็ง. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๔๔.

ธีรพงษ์ แก้วหาญ. กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง. ขอนแก่น : คลังวิทยา, ๒๕๔๔.

ประเวศ วะสี. บนเส้นทางใหม่ การส่งเสริมสุขภาพวิถีชีวิตและสังคม. กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน, ๒๕๔๑.

สนธิยา พลศรี. ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๕.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม. เอกสารประกอบการประชุมชี้แจงแนวทางการ
ดำเนินงานวัฒนธรรมร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ณ จังหวัดร้อยเอ็ด วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๐.

สมพร เทพสิทธิ์. การดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนและแนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียงปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงในบริบทของศาสนาและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : สมชายการพิมพ์, ๒๕๕๐.